

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

**ŠKOLSKO NATJECANJE U POZNAVANJU
KLASIČNIH JEZIKA**

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	32	%

II. Gramatika:

	18	%

III. Civilizacija:

	8	%

Ukupni broj bodova:

	58	%

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 17. siječnja 2011.

I. PRIJEVOD

Uz pomoć rječnika i komentara prevedi tekst.

Hic Umbricius inquit: "Nullus est locus in urbe honestis artibus¹, nulla sunt emolumenta laborum. Res² hodie minor est here quam fuit. Cras eadem urbs deteret aliquid exiguis³. Proponimus⁴ illuc ire, ubi fatigatas alas Daedalus exuit, dum nova canities, dum prima⁵ et recta⁶ est senectus, dum superest Lachesi quod torqueat⁷ et pedibus meis me porto sine bacillo in dextra⁸. Cedamus patria. Vivant Artorius istic et Catulus, maneant qui vertunt nigrum in candida.

Quid Romae faciam? Mentiri nescio. Librum, si malum est, nequeo laudare et poscere. Motus astrorum ignoro, funus promittere⁹ patris nec volo nec possum, ranarum viscera numquam inspexi.

Me ministro¹⁰ nemo fur erit. Quis nunc diligitur¹¹ nisi conscius et cui fervens¹² animus occultis¹³ aestuat¹² causa?

Komentar:

1. ars, artis, f = rad, posao; **2.** res, rei, f = imetak; **3.** exiguis = *od onoga neznatnoga*; **4.** proponimus – prevedi perfektom; poveži s infinitivom; **5.** primus = svjež, na početku; **6.** rectus, 3 = uspravan; **7.** quod torqueat = *što* i kondicional sadašnji; **8.** dextra (manus); **9.** funus promittere = proricati smrt; **10.** me ministro = uz moju pomoć; **11.** diligo, 3 = cijeniti; **12.** fervens animus aestuat = animus fervet et aestuat; **13.** occulta = tajne / occultis – abl. uzroka

PRIJEVOD:

max	32

II. GRAMATIČKI ZADATCI

1. Protumači navedene glagolske oblike i prebaci ih u traženi oblik prema navedenom primjeru:

audio *1. l. sg. ind. prez. akt.* *1. l. sg. ind. prez. pas.* *audior*

ire		3. l. sg. ind. fut. I	
torqueat		1. l. pl. ind. perf. akt.	
inspexi		2. l. sg. konj. impf. pas.	
proponimus		n. sg. neutr. ptcp. fut. akt.	

max 8

2. Navedene primjere stavi u dativ singulara:

nullus locus _____
minor res _____
nemo fur _____

max 3

3. Navedene izraze stavi u nominativ plurala:

eadem urbs _____
pedibus meis _____
senectus recta _____
fervens animus _____

max 4

4. Navedi vrste konjunktiva (naziv konjunktiva u nezavisnoj rečenici) u navedenim rečenicama:

Cedamus patria. _____
Vivant Artorius istic et Catulus. _____
Quid Romae faciam? _____

max 3

III. CIVILIZACIJA

1. Kada je, prema legendi, osnovan grad koji se spominje u tekstu?

max	1	

2. Napiši ispravno navedene izreke:

a) Lupa in fabula.

b) Aurora Musae amica.

c) Post Phoebum nubila.

max	3	

3. Dopuni rečenice:

a) Najpoznatija stanovnica grada Kume bila je _____.

b) Njezina jednako slavna kolegica u gradu Delfima bila je _____.

max	2	

4. Dopuni rečenicu:

_____ pueros Romulum et Remum nutriebat.

a) lupus

b) equus

c) canis

d) lupa

e) aquila

max	1	

5. Dopuni rečenicu odgovarajućim imenom:

Aeneas cum filio _____ in Italiam venit.

max	1	

I. PRIJEVOD TEKSTA

Hic Umbricius inquit:	Ovaj Umbricije kaže:	1
Nullus est locus in urbe	Nema mjesta u gradu	1
honestis artibus,	poštenim poslovima (za poštene poslove),	1
nulla sunt emolumenta laborum.	nema koristi od rada.	1
Res hodie minor est	Imetak je danas manji	1
here quam fuit.	nego što je bio jučer.	1
Cras eadem urbs deteret	Sutra će isti grad umanjiti	1
aliquid exiguis.	nešto od onoga neznatnoga.	1
Proponimus illuc ire,	Odlučili smo ići onamo,	1
ubi fatigatas alas Daedalus exuit,	gdje je Dedal odložio izmorena krila,	1
dum nova canities,	dok su sjedine nove,	1
dum prima et recta est senectus,	dok je starost prva (svježa, na početku) i uspravna,	1
dum superest Lachesi	dok Lahezi preostaje	1
quod torqueat	što bi prela (da prede)	1
et pedibus meis me porto	i [dok] nogama se svojim nosim (hodam vlastitim nogama),	1
sine bacillo in dextra.	bez štapa u desnici.	1
Cedamus patria.	Otiđimo iz domovine.	1
Vivant Artorius istic et Catulus,	Neka tu žive Artorije i Katul,	1
maneant	neka ostanu	1
qui vertunt nigrum in candida.	oni koji okreću crno u bijelo.	1
Quid Romae faciam?	Što da radim u Rimu?	1
Mentiri nescio.	Ne znam lagati.	1
Librum... nequeo laudare et poscere	Knjigu... ne mogu hvaliti ni tražiti,	1
...si malum est...	ako je loša.	1
Motus astrorum ignoro,	Ne poznajem kretanja zvijezda,	1
funus promittere patris nec volo nec possum,	ne želim niti mogu proricati smrt oca,	1
ranarum viscera numquam inspexi.	nikada nisam pogledao u žablje utrobe.	1
Me ministro nemo fur erit.	Nitko neće biti lopov uz moju pomoć.	1
Quis nunc diligitur	Tko se sada cijeni	1
nisi conscius et cui animus	ako ne (osim) sudionik [zločina] i onaj komu duša	1
fervens aestuat	plamti bukteći (plamti i bukti)	1
occultis?	zbog tajni?	1

ukupno 32

II. GRAMATIČKI ZADATCI

- inf. prez. akt./ibit; 3. l. sg. konj. prez. akt./torsimus;
1. l. sg. ind. perf. akt./inspicereris; 1. l. pl. ind. prez. akt./propositurum; 8
- nulli loco; minori rei; nemini furi 3
- eadem urbes; pedes mei; senectutes rectae; ferventes animi 4
- adhortativni konjunktiv; jusivni konjunktiv; dubitativni konjunktiv 3

ukupno 18

III. CIVILIZACIJA

753. g. pr. Kr. 1
- a) Lupus in fabula.; b) Aurora Mysis amica.; c) Post nubila Phoebus. 3
- a) Sibila.; b) Pitija. 2
- d) lupa 1
- Ascanio 1

ukupno 8

PRIJEVOD TEKSTA	32 boda
GRAMATIČKI ZADATCI I CIVILIZACIJA	26 bodova
UKUPNO	58 bodova

TABLICA BODOVA

PRIJEVOD		GRAMATIKA/CIVILIZACIJA	
BODOVI	%	BODOVI	%
1	1,88	1	1,54
2	3,75	2	3,08
3	5,63	3	4,62
4	7,50	4	6,15
5	9,38	5	7,69
6	11,25	6	9,23
7	13,13	7	10,77
8	15,00	8	12,31
9	16,88	9	13,85
10	18,75	10	15,38
11	20,63	11	16,92
12	22,50	12	18,46
13	24,38	13	20,00
14	26,25	14	21,54
15	28,13	15	23,08
16	30,00	16	24,62
17	31,88	17	26,15
18	33,75	18	27,69
19	35,63	19	29,23
20	37,50	20	30,77
21	39,38	21	32,31
22	41,25	22	33,85
23	43,13	23	35,38
24	45,00	24	36,92
25	46,88	25	38,46
26	48,75	26	40,00
27	50,63		
28	52,50		
29	54,38		
30	56,25		
31	58,13		
32	60,00		

Upute:

U ovom testu prijevod nosi 60% uspjeha, dok gramatika i civilizacija nose 40% uspjeha. Konačni uspjeh natjecatelja dobivamo tako da broj bodova postignutih u prijevodu nađemo u prvom stupcu i pridružimo mu pripadajući postotak. Isti postupak treba primijeniti kod gramatike i civilizacije. Ukupan zbroj postotaka je uspjeh natjecatelja.

Primjer:

Natjecatelj je postigao 24 boda na prijevodu što iznosi 45,00%, 13 bodova na gramatici što iznosi 20,00%. Zbroj postotaka, tj. uspjeh natjecatelja, je $45,00 + 20,00 = 65,00\%$.